

การศึกษาสถานภาพงานวิทยานิพนธ์ด้านการศึกษาปฐมวัย

The Study of Theses Status in Early Childhood Education

วัฒนา ปุณณฤทธิ์¹

Wattana Poonyarit¹

บทคัดย่อ

การศึกษสถานภาพงานวิทยานิพนธ์ด้านการศึกษปฐมวัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับลักษณะของงานวิจัยด้านการศึกษปฐมวัย 2) สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษปฐมวัย 3) สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการเรียนรู้หรือพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และ 4) สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น วิทยานิพนธ์ ภาคินพนธ์ และการค้นคว้าอิสระด้านการศึกษปฐมวัย ของสถาบันการศึกษาต่างๆ จำนวน 222 เรื่อง ที่พิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2551 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อนำมาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเริ่มจากการสำรวจรวบรวมรายชื่อและบทคัดย่อของงานวิทยานิพนธ์ ภาคินพนธ์และการค้นคว้าอิสระด้านการศึกษปฐมวัย จากนั้นจึงศึกษาฉบับสมบูรณ์แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละและสังเคราะห์ผลการวิจัยด้วย เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับลักษณะของงานวิจัยด้านการศึกษปฐมวัย

งานวิทยานิพนธ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษครั้งนี้ ส่วนใหญ่ พิมพ์เผยแพร่ในปี 2547 (ร้อยละ 30.18) เป็นวิทยานิพนธ์ (ร้อยละ 84.68) และเป็นการวิจัยเชิงทดลอง/พัฒนา (ร้อยละ 64.87) วัตถุประสงค์ของการวิจัยส่วนใหญ่ เพื่อศึกษสถานภาพปัจจุบันและปัญหา (ร้อยละ 78.38) รองลงไปเป็น การศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง (ร้อยละ 59.46) ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยส่วนใหญ่เป็น แบบทดสอบ (ร้อยละ 36.94) รองลงไปเป็น แบบสอบถาม (ร้อยละ 31.98) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่ คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ร้อยละ 54.05) รองลงไป คือ การทดสอบที (t-test Dependent) (ร้อยละ 44.14) ส่วนเนื้อหาสาระที่ศึกษาส่วนใหญ่ มุ่งเน้นการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็กปฐมวัย (ร้อยละ 59.00) รองลงไปคือ การบริหารจัดการ (ร้อยละ 36.49) และหลักสูตร (ร้อยละ 4.50) ตามลำดับ

2. สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษปฐมวัย

สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษปฐมวัย พบว่า มีงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษปฐมวัย จำนวน 10 เรื่อง (ร้อยละ 4.50) จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาหลักสูตรการศึกษปฐมวัย มีจำนวน 5 เรื่อง 2) กลุ่มงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับ การเตรียมความพร้อมและการบริหารหลักสูตรการศึกษปฐมวัย มีจำนวน 2 เรื่อง และ 3) กลุ่มงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษปฐมวัย จำนวน 3 เรื่อง

3. สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็กปฐมวัย พบว่า มีงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็กปฐมวัย จำนวน 131 เรื่อง (ร้อยละ 59.00) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็กปฐมวัย จำแนกเป็น

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รับต้นฉบับ 19 เมษายน 2553 รับลงพิมพ์ 26 เมษายน 2553

4 ด้าน ได้แก่ 1) พัฒนาการด้านร่างกายมีงานวิจัยที่ศึกษาจำนวน 5 เรื่อง ตัวแปรตามที่ศึกษา คือ การใช้กล้ามเนื้อเล็กพฤติกรรม การรับประทานผัก การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 และ สมรรถภาพทางกลไกของเด็กปฐมวัย 2) พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พบว่ามีงานวิจัยที่ศึกษาจำนวน 10 เรื่อง ตัวแปรตามที่ศึกษา คือ เชาวน์อารมณ์/ความฉลาดทางอารมณ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง และการ คลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง 3) พัฒนาการด้านสังคมพบว่ามีงานวิจัยที่ศึกษาจำนวน 28 เรื่อง ตัวแปรตามที่ศึกษาส่วนใหญ่ คือ พฤติกรรมด้านสังคม ความมีวินัยในตนเอง พฤติกรรมร่วมมือ พฤติกรรมอนุรักษสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมความ รับผิดชอบ และ 4) พัฒนาการด้านสติปัญญาพบว่ามีงานวิจัยที่ศึกษาจำนวน 88 เรื่อง ตัวแปรตามที่ศึกษาส่วนใหญ่ คือ การคิด มีจำนวน 37 เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ และรองลงไปคือ ความสามารถทางภาษา มีจำนวน 21 เรื่อง

4. สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย

สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย พบว่า มีงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย จำนวน 81 เรื่อง (ร้อยละ 36.49) จำแนกเป็น 3 กลุ่มได้แก่ 1) การจัดการศึกษาปฐมวัยของ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยศึกษา มีจำนวน 31 เรื่อง 2) การจัดการศึกษาปฐมวัยของครูผู้สอน มีจำนวน 30 เรื่อง และ 3) การจัดการ การศึกษาปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วม มีจำนวน 20 เรื่อง

คำสำคัญ : การศึกษาปฐมวัย, สถานภาพวิทยานิพนธ์

ABSTRACT

The study of theses' status in early childhood education aims to investigate 1) theses' status of research in early childhood education 2) theses' status in early childhood educational curriculums 3) theses' status in learning/development of early childhood children, and 4) theses' status in early childhood education management. Samples used in this study were 222 titles of theses, term papers, and independent studies in early childhood education in several education institutes that had been published from 2003 to 2008. Research tool was a survey pattern, developed by the researcher. Data collection process started with the survey of titles and abstracts of theses, term papers and independent studies in early childhood education then studied the completed theses, term papers and independent studies in early childhood education, and finally analyzed data by using frequency, percentage, and synthesized research results by content analysis technique.

Research results found that

1. Theses' status of research characteristic in early childhood education

Most of the theses used as samples in this study published in 2004 (30.18 per cent) were theses (84.68 per cent) in the pattern of experimental/developmental research (64.87 per cent). The research objectives were to study the current situation and problems (78.38 per cent), followed by the differential comparison (59.46 per cent). Most of the tools used in research were the paper test (36.94 per cent), followed by questionnaire (31.98 per cent). Statistics used for analyzing the data were mean and standard deviation (54.05 per cent), followed by dependent *t*-test (44.14 per cent). Most of the contents in the theses focused on

learning/development of early childhood children (59.00 per cent), management (36.49 per cent), and curriculums (4.50 per cent) respectively.

2. Theses' status in early childhood educational curriculums

Theses' status in early childhood educational curriculums found that there were 10 thesis titles (4.50 per cent) in early childhood educational curriculums and can be divided into 3 groups: 1) theses group in the establishment and development of early childhood educational curriculums 5 titles 2) theses group in preparation and management in early childhood educational curriculums 2 titles, and 3) theses group in the use of early childhood educational curriculums 3 titles.

3. Theses' status in learning/development of early childhood children

In theses' status in learning/development of early childhood children, it was found that there were 131 thesis titles (59.00 per cent) in learning/development of early childhood children, and can be divided into 4 aspects: 1) physical development, it was found that there were 5 research titles. The dependent variables were the use of small muscles, eating behavior regarding vegetable intake, the use of five senses and mechanical capabilities of early childhood children, 2) emotional development, it was found that there were 10 research titles, The dependent variables were mental intellectual and cleverness, self-reliability, and the relaxation of self-centered, 3) social development it was found that there were 28 research titles in social development, The dependent variables were social behavior, self-disciplined, participation behavior, environmental conservation behavior and responsive behavior and 4) cognitive development, it was found that there were 88 research titles, The dependent variables were 37 titles in thought which are mostly about creative thinking, followed by 21 titles of language abilities.

4. Theses' status in early childhood education management

In theses' status in early childhood education management, it was found that there were 81 thesis titles (36.49 per cent), and can be divided into 3 groups: 1) 31 titles of the early childhood education operation in early childhood centers 2) 30 titles in early childhood education operation of the teachers, and 3) 20 titles of early childhood education operation using participation method.

Keywords : Early Childhood Education, Theses' Status

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาการวิจัยครั้งนี้ เกิดจากความต้องการ ความรู้ชายแดน (Frontier of Knowledge) หรือสถานะของการศึกษาปฐมวัย จากอดีต ถึงปัจจุบันว่า เป็นอย่างไร ซึ่งจะนำไปสู่การตรวจสอบผลการศึกษาว่า เรื่องใดยังสรุปเป็นองค์ความรู้ไม่ได้ เนื่องจากข้อมูลที่ศึกษาแล้วยังมีจำนวนไม่เพียงพอ หรือข้อมูลที่ศึกษาแล้ว ผลการศึกษาขัดแย้งกัน จึงสรุปเป็นองค์ความรู้ไม่ได้ และจากความรู้เกี่ยวกับสถานะของการศึกษาปฐมวัยดังกล่าว นักการศึกษาจำเป็นต้องแสวงหาองค์ความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น

ความสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ให้นักการศึกษาได้ทราบ สถานภาพของวิทยานิพนธ์แต่ละเรื่อง จากอดีต ถึงปัจจุบัน ว่าเป็นอย่างไร และจะเพิ่มความรู้ในอนาคตที่ใด และจะเพิ่มความรู้ได้อย่างไร ด้วยการนำช่องว่าง (Gap) นี้ไปกำหนดเป็นหัวข้อวิจัยเพื่อขยายองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาปฐมวัยต่อไป

วิธีการหาความรู้เกี่ยวกับ สถานภาพงานวิทยานิพนธ์การศึกษาปฐมวัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัย (Documentary Research) ซึ่งการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยประเภทหนึ่ง ที่อาศัยขั้นตอนกระบวนการของการวิจัย โดยเริ่มจากการกำหนดปัญหาการวิจัย การตั้งวัตถุประสงค์การวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลและนำเสนอผลการวิจัย เช่นเดียวกับการวิจัยอื่นๆ แต่จุดเด่นของการสังเคราะห์งานวิจัย ยังให้ความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นแก่ผู้สังเคราะห์ด้วย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้นำระเบียบวิธีวิจัยเอกสารงานวิจัยมาใช้ในการศึกษาถึงสถานะงานวิทยานิพนธ์ด้านการศึกษาปฐมวัย ว่าเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับลักษณะของงานวิจัยด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัย
2. สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาศึกษาปฐมวัย
3. สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็กปฐมวัย
4. สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาศึกษาปฐมวัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ เป็น วิทยานิพนธ์ภาคนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัยของสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่พิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2551
2. เนื้อหาที่ศึกษาครั้งนี้คือ สถานภาพงานวิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัย ในประเด็นต่อไปนี้ 1) ลักษณะของงานวิทยานิพนธ์ 2) เนื้อหาสาระของงานวิทยานิพนธ์
3. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย คือ 1 ตุลาคม 2552-28 กุมภาพันธ์ 2553
4. แหล่งข้อมูล คือ วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาศึกษาการศึกษาศึกษาปฐมวัยของสถาบันการศึกษาต่างๆ ซึ่งพิมพ์เผยแพร่อยู่ในห้องสมุดสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งที่เผยแพร่ (Online) ผ่านเครือข่าย (Web) ต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ต (Internet)

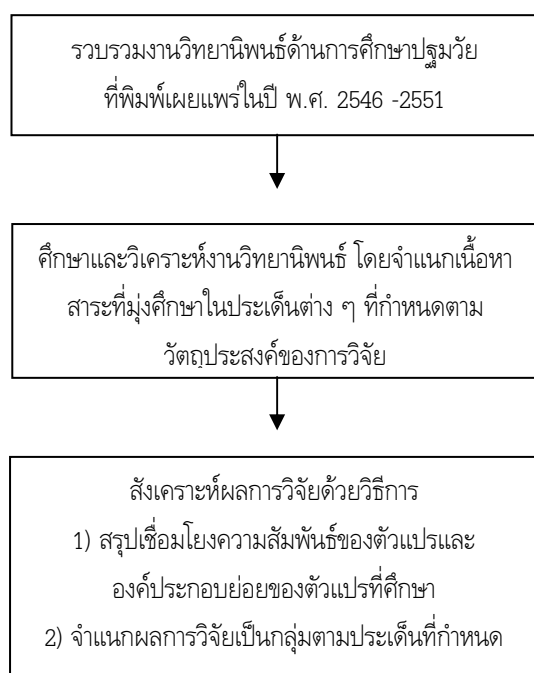
วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาสถานภาพงานวิทยานิพนธ์ด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้
ขั้นที่ 1 รวบรวมงานวิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์และการค้นคว้าอิสระด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัย ที่พิมพ์เผยแพร่ทั้ง

ในรูปของเอกสารที่มีอยู่ในห้องสมุดของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่างๆ และเอกสารงานวิจัยที่เผยแพร่ (Online) ผ่านเครือข่าย (Web) ต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ต (Internet)

ขั้นที่ 2 ศึกษางานวิจัยฉบับสมบูรณ์ และบทคัดย่อ และทำการวิเคราะห์ขอบเขต หัวเรื่อง และเนื้อเรื่องของวิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์และการค้นคว้าอิสระด้านการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้วยการจำแนกจำนวนวิทยานิพนธ์ในประเด็นต่างๆ

ขั้นที่ 3 สังเคราะห์ผลการวิจัย ด้วยวิธีการ
1) สรุปเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของตัวแปรและองค์ประกอบย่อยของตัวแปรที่ศึกษา 2) จำแนกผลการวิจัยเป็นกลุ่มตามประเด็นที่กำหนด ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยตาม 3 ขั้นตอนดังกล่าว มีการรวบรวมรายงานวิจัย (ประชากร) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระด้านการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งพิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2551

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระด้านการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งพิมพ์เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2551 ที่พิมพ์เผยแพร่ในรูปของเอกสารที่มีอยู่ในห้องสมุดของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่างๆ รวมทั้งที่เผยแพร่ (Online) ผ่านเครือข่าย (Web) ต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ต (Internet) จำนวน 222 เรื่อง

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสำรวจที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสำรวจนี้ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะของงานวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย ปีที่พิมพ์ สาขาวิชา ประเภทของงานวิจัย รูปแบบของการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 2 เนื้อหาสาระที่มุ่งศึกษา และผลการวิจัยที่เป็นข้อค้นพบของงานวิทยานิพนธ์ประกอบด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตามการศึกษา องค์ประกอบย่อยของแต่ละตัวแปร ผลการวิจัยที่เป็นข้อค้นพบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงกับคณะผู้ช่วยวิจัย จำนวน 3 คน ในการใช้แบบสำรวจงานวิจัยพร้อมให้ทดลองกรอกข้อมูลงานวิทยานิพนธ์ลงในแบบสำรวจนั้น และผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงของการกรอกข้อมูลจนได้ข้อมูลถูกต้องทุกคน

2. ผู้วิจัยและคณะผู้ช่วยวิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่พิมพ์เผยแพร่ในรูปของเอกสารที่มีอยู่ในห้องสมุดของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่างๆ รวมทั้งที่เผยแพร่ (Online) ผ่านเครือข่าย (Web) ต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ต (Internet) ได้จำนวน 222 เรื่อง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มต้นจากการรวบรวมรายชื่อและบทคัดย่องานวิทยานิพนธ์ ที่รวมพิมพ์เป็นเล่มและสืบค้นจากเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ตก่อน แล้วจึงศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์พร้อมถ่ายเอกสารบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลการวิจัยมาศึกษาเพิ่มเติม

4. ผู้วิจัยนำแบบสำรวจงานวิจัยที่รวบรวมข้อมูลได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วนำมากำหนดรหัส (Code)

5. ผู้วิจัยนำแบบสำรวจงานวิจัยที่รวบรวมได้ไปบันทึกข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ในการจัดเรียงและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงจำนวนความถี่ และคำนวณค่าสถิติร้อยละตามขอบเขต หัวเรื่องและประเด็นเนื้อหาสาระที่ศึกษา และสังเคราะห์ผลการวิจัยด้วยเทคนิคการนับคะแนนเสี่ยงและการวิเคราะห์เนื้อหา

6. นำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบการบรรยายได้ตาราง และการบรรยายความเรียงตามประเด็นที่ศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การแจกแจงจำนวน โดยการจำแนกข้อมูลตามขอบเขต หัวเรื่องและเนื้อหาสาระที่ศึกษาได้แก่ ปีที่พิมพ์ ประเภทของการวิจัย รูปแบบของการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และเนื้อหาสาระ ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ความถี่ และร้อยละ

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสังเคราะห์ผลการวิจัยที่เป็นข้อค้นพบโดยใช้เทคนิคการแจกแจงคะแนนเสี่ยงและการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

โดยแบ่งงานวิทยานิพนธ์ออกเป็น 3 กลุ่มตามประเด็นสถานภาพที่กำหนด ได้แก่ 1) งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2) งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็กปฐมวัย และ 3) งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย สรุปผลการสังเคราะห์เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และองค์ประกอบย่อยที่ศึกษา และให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่เป็นข้อค้นพบหรือผลการวิจัยโดยจำแนกตามตัวแปรและองค์ประกอบย่อยที่ศึกษา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับลักษณะของงานวิจัยด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัย พบว่า งานวิทยานิพนธ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 222 เรื่อง ส่วนใหญ่พิมพ์เผยแพร่ในปี 2547 (ร้อยละ 30.18) เป็นวิทยานิพนธ์ (ร้อยละ 84.68) รูปแบบของการวิจัยเป็นการวิจัยทดลอง/พัฒนา (ร้อยละ 64.87) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา (ร้อยละ 78.38) รองลงไปคือ เปรียบเทียบความแตกต่าง (ร้อยละ 59.46) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ส่วนใหญ่ คือ แบบทดสอบ (ร้อยละ 36.94) รองลงไปคือ แบบสอบถาม (ร้อยละ 31.98) ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ร้อยละ 54.05) รองลงไปคือ การทดสอบที (t-test Dependent) (ร้อยละ 44.14) เนื้อหาสาระที่ศึกษาส่วนใหญ่เกี่ยวกับการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็กปฐมวัย (ร้อยละ 59.00) รองลงไป คือ การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย (ร้อยละ 36.49) และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (ร้อยละ 4.50) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของงาน

วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พบว่า งานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีจำนวน 10 เรื่อง (ร้อยละ 4.50) จำแนกเป็น 3 กลุ่ม

ได้แก่ 1) กลุ่มงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีจำนวน 5 เรื่อง 2) กลุ่มงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม และการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีจำนวน 2 เรื่อง และ 3) กลุ่มงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จำนวน 3 เรื่อง

การสร้างและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พบว่า มีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 3 ประเภท ได้แก่ 1) การสร้างหลักสูตรปฐมวัยศึกษา โดยใช้สาระท้องถิ่น 2) การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ (หลักสูตรเฉพาะสาระใดสาระหนึ่ง) และ 3) การพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดทางพุทธศาสนาและทฤษฎีพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก (หลักสูตรตามแนวคิดหรือทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง)

การเตรียมความพร้อม และการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พบว่า มีการเตรียมความพร้อมในการบริหารหลักสูตรประกอบด้วย 7 ภารกิจต่อไปนี้ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 4) การนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ 5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 6) การสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา และ 7) การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และใช้บริหารและบริหารหลักสูตรโรงเรียนได้มีการวางแผนแบบมีส่วนร่วมโดย 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การบริการเอกสารหลักสูตรการจัดอาคารสถานที่และการใช้แหล่งเรียนรู้ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การจัดบริการสื่อ เครื่องเล่น และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดประสบการณ์ มอบหมายให้ครูผู้สอน

การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พบว่า 1) การดำเนินการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร ครูผู้สอนได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ด้วยตนเองเป็นรายสัปดาห์ 2) มีการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ด้วยการนิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตร 3) ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 คือ

การขาดงบประมาณในการดำเนินงาน บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ โรงเรียนได้รับเอกสารคู่มือประกอบการใช้หลักสูตรที่ค่อนข้างล่าช้า

3. ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

พบว่า งานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็กปฐมวัย มีจำนวน 131 เรื่อง (ร้อยละ 59.00) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็กปฐมวัยใน 4 ด้านได้แก่ 1) พัฒนาการด้านร่างกาย 2) พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ 3) พัฒนาการด้านสังคม และ 4) พัฒนาการด้านสติปัญญา ซึ่งสาระสังเขปที่ศึกษาในแต่ละด้านของพัฒนาการของเด็กปฐมวัยนั้น พบว่า

พัฒนาการด้านร่างกาย พบว่า มีจำนวน 5 เรื่อง ตัวแปรตามที่ศึกษา คือ การใช้กล้ามเนื้อเล็ก โดยตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่นำมาศึกษา ได้แก่ กิจกรรมคำคล้องจอง ประกอบการเล่นนิ้วมือ และกิจกรรมเล่นิทานโดยภาษาถิ่น ล้านนาประกอบการเล่นนิ้วมือ อย่างละ 1 เรื่อง ตัวแปรตามที่ศึกษารองลงไปคือ พฤติกรรมการรับประทานอาหาร การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 และสมรรถภาพทางกลไกของเด็กปฐมวัย ตามลำดับ อย่างละ 1 เรื่อง โดยมีตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่นำมาศึกษา ได้แก่ กิจกรรมประกอบอาหาร 2 เรื่อง และการใช้เพลงประกอบการละเล่นพื้นบ้าน 1 เรื่อง

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พบว่า มีจำนวน 10 เรื่อง ตัวแปรตามที่ศึกษา คือ 1) เชื้ออารมณ์/ความฉลาดทางอารมณ์ ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่นำมาศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรมโยคะอาสนะประกอบเสียงดนตรี การใช้เสียงเพลง กิจกรรมตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ การจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านอีสาน และ กิจกรรมเกม 2) ความเชื่อมั่นในตนเอง ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่นำมาศึกษา ได้แก่ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบร่วมมือ กิจกรรมบทบาทสมมติแบบกึ่งชี้แนะ การละเล่นพื้นบ้านของไทย กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะตามแนวคิดนีโอฮิวแมนนิส 3) การคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่นำมาศึกษา ได้แก่ กิจกรรมศิลปะแบบร่วมมือ

พัฒนาการด้านสังคม พบว่า มีจำนวน 28 เรื่อง ตัวแปรตามที่ศึกษา คือ 1) พฤติกรรม/พัฒนาการทางสังคม ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ใช้ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิตปัญญา การจัดประสบการณ์แบบโครงการ การใช้เกมการศึกษา 2) พฤติกรรม/พัฒนาการทางจริยธรรม ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ใช้ได้แก่ การใช้ตัวแบบวีดิทัศน์ การเล่านิทาน 3) จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ใช้ได้แก่ เทปนิทานประกอบหนังสือ 4) พฤติกรรม/ความรับผิดชอบ ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ใช้ได้แก่ นิทานใฝ่สัมฤทธิ์ การจัดประสบการณ์แบบโครงการ 5) ความมีวินัยในตนเอง ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ใช้ได้แก่ การจัดกิจกรรมเล่านิทาน/นิทานประกอบละครสร้างสรรค์ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ 6) พฤติกรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ใช้ได้แก่ การเล่านิทานคติธรรม 7) พฤติกรรมร่วมมือ ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ใช้ได้แก่ การเล่นเกมจากภูมิปัญญาท้องถิ่น การเล่นเกมเป็นกลุ่ม การจัดประสบการณ์การเขียนร่วมกันตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ การจัดประสบการณ์วิทยาศาสตร์ 8) การพัฒนาสัมพันธภาพ ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ใช้ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบเพลง 9) ลักษณะความเป็นผู้นำ ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ใช้ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ 10) ทักษะชีวิต ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ใช้ได้แก่ การใช้วรรณกรรมสำหรับเด็ก 11) ทักษะการจัดการ ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ใช้ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเล่นด้วยการระดมพลังสมอง 12) พฤติกรรมอนุรักษสิ่งแวดล้อม การรับรู้การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรอบตัว ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ใช้ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนแบบพุทธวิธี นิทานชาดก รูปแบบกิจกรรมศิลปะเพื่อการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้จากธรรมชาติตามรูปแบบจิตปัญญา 13) ความพอประมาณ การมีภูมิคุ้มกันที่ดี ความรู้ และคุณธรรม ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ใช้ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียง 14) ทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและพฤติกรรมปรับตัว ตัวแปรต้นที่ศึกษา

ได้แก่ พฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ 15) พฤติกรรมก้าวร้าว ตัวแปรต้นที่ศึกษา ได้แก่ ปัจจัยส่วนตัวเด็ก และปัจจัยภายนอก

พัฒนาการด้านสติปัญญา พบว่า มีจำนวน 88 เรื่อง จำแนกเป็น 5 กลุ่ม คือ 1) การคิด มีจำนวน 37 เรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญา มีจำนวน 7 เรื่อง 3) ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ มีจำนวน 16 เรื่อง 4) ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีจำนวน 7 เรื่อง และ 5) ความสามารถทางภาษา มีจำนวน 21 เรื่อง ตัวแปรตามและตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษาในแต่ละกลุ่ม มีดังนี้

การคิด มีจำนวน 37 เรื่อง ตัวแปรตาม และตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ 1) ความสามารถด้านการคิด ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ กิจกรรมปั้นแป้งโดชนิตแข็ง การสอนการวิพากษ์วรรณกรรมสำหรับเด็ก รูปแบบการเรียนการสอนทักษะการคิดแสวงหาความรู้ 2) การคิดวิจารณ์ญาณ ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์การใช้เกมฝึกทักษะการคิด การเล่นเกมฝึกทักษะการคิด 3) การคิดเชิงเหตุผล ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดอโบโน การใช้นิทานประกอบคำถามปลายเปิด การใช้กิจกรรมเกมการศึกษา การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้ทรายสี การจัดกิจกรรมการสอนแบบเดินเรื่อง 4) การคิดแก้ปัญหา ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ กิจกรรมเล่านิทานปลายเปิด การจัดประสบการณ์แบบโครงงาน การจัดประสบการณ์แบบใช้ปัญหาเป็นหลัก การจัดกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ การพัฒนากระบวนการคิดแก้ปัญหาตามแนวคิดทฤษฎีสก็มา การจัดกิจกรรมเล่านิทานผจญภัย 5) ความคิดสร้างสรรค์ ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ วิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ กิจกรรมนันทนาการ เกมสื่อประสม การเล่นโดยใช้วัสดุธรรมชาติ การเล่นวัสดุปลายเปิด การใช้หุ่นและละคร การเล่านิทานโดยใช้กิจกรรมศิลปะและการเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ การเล่านิทานไม่จบเรื่อง กิจกรรมสร้างสรรค์แบบต่อเติมผลงาน การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้อุปกรณ์ กิจกรรมศิลปะด้วยนิ้วมือ กิจกรรม

ศิลปะประกอบเสียงดนตรีคลาสสิก กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ต่อเติมด้วยลายเส้น กิจกรรมฝึกประสาทสัมผัสทั้งห้าในการวาดภาพกับการปั้น การจัดประสบการณ์เรียนรู้ทางคณิตศาสตร์ที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมเน้นผู้เรียน 4 แบบ การเรียนรู้แบบไฮ/สโคป การใช้ชุดฝึกความคิด การจัดประสบการณ์แบบโครงการ

ความสามารถทางพหุปัญญา มีจำนวน 7 เรื่อง ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการพหุปัญญา กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน การจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้/การจัดประสบการณ์ปฏิบัติการทดลองประกอบอาหารตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการละเล่นไทยกลางแจ้ง และ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ มีจำนวน 16 เรื่อง ตัวแปรตาม และตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ 1) ความรู้และทักษะเบื้องต้น ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ การจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบ Six Steps Approach การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์โดยผ่านกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ การจัดประสบการณ์โดยใช้วิธีการสืบค้น ชุดการสอนคณิตศาสตร์ขั้นพื้นฐาน กิจกรรมการละเล่นแบบไทย 2) ความเข้าใจเชิงมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนมีบทบาทหลัก 3) มโนคติทางจำนวน ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ การใช้เกมคณิตศาสตร์ 4) ความพร้อมทางคณิตศาสตร์ ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ เกมการศึกษา เพลง แผนการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมทางคณิตศาสตร์ วิธีสอนแบบเล่น-เรียน-สรุป-ฝึกทักษะ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวกเลขและลบเลข 5) ทักษะคณิตศาสตร์ด้านจำนวน ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ การเรียนรู้โดยการเล่น 6) ทักษะคณิตศาสตร์ด้านการเรียงลำดับ ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ เกมการศึกษา 7) ทักษะพื้นฐานทางมิติ

สัมพันธ์ ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรมการวาดภาพต่อเติม

กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีจำนวน 7 เรื่อง ตัวแปรตาม และตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ 1) ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ รูปแบบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้ ชุดกิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การจัดประสบการณ์แบบโครงการ กิจกรรมการเรียนรู้แบบต่อภาพ 2) ทักษะวิทยาศาสตร์ด้านการสังเกตและการจำแนก ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ กิจกรรมการทดลอง 3) การสังเกต ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ การจัดประสบการณ์ตามแนวโปรแกรมมาทาล 4) ความรู้เกี่ยวกับแผนที่ ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ กระบวนการสอนแผนที่

ความสามารถทางภาษา มีจำนวน 21 เรื่อง ตัวแปรตาม และตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ 1) พัฒนาการเรียนรู้ทางภาษา ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ เกมการศึกษา การจัดประสบการณ์พื้นฐานทางด้านภาษาด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การจัดกิจกรรมศิลปะ 2) ทักษะการฟังและการพูด ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ การใช้นิทานภาพ การจัดกิจกรรมการเล่านิทานชาดกประกอบภาพตัดต่อ การใช้คาราโอเกะ และวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ 3) ทักษะการอ่าน ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ เกมการศึกษา การใช้หนังสือชุดการอ่าน การจัดประสบการณ์การอ่านร่วมกัน พฤติกรรมการเล่นมุมบล็อก การใช้สมุดภาพอิเล็กทรอนิกส์ ชุดการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการอ่านและการเขียนพยัญชนะไทย การใช้หนังสือภาพ การจัดกิจกรรมการอ่านหนังสือนิทานตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในมุมหนังสือ 4) ทักษะการเขียน ตัวแปรต้น/นวัตกรรมที่ศึกษา ได้แก่ กิจกรรมการวาดและกิจกรรมการปั้น แบบฝึกทักษะการเขียน กิจกรรมฝึกทักษะการเขียน การจัดสภาพแวดล้อมตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

4. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย

พบว่า งานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย มีจำนวน 81 เรื่อง (ร้อยละ 36.49) จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) การจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มีจำนวน 31 เรื่อง 2) การจัดการศึกษาปฐมวัยของครูผู้สอน มีจำนวน 30 เรื่อง และ 3) การจัดการศึกษาปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วม มีจำนวน 20 เรื่อง

การจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า มีการศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) พันธกิจของการจัดการศึกษาปฐมวัย 2) ความต้องการในการจัดการศึกษาปฐมวัยและการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับการศึกษาปฐมวัยของผู้ปกครอง 3) ความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัย 4) ประสิทธิผลของการจัดการศึกษาปฐมวัย และ 5) ปัญหาของการจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาปฐมวัยของครูผู้สอน พบว่า มีการศึกษาใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) คุณลักษณะของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนา 2) กระบวนการพัฒนาครูผู้สอนเด็กปฐมวัย และ 3) ความรู้ความสามารถที่ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนา

การจัดการศึกษาปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วม พบว่า มีการศึกษาใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา 2) ปัจจัยจูงใจที่ทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับโรงเรียน และ 3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้การสอน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับลักษณะของงานวิจัยด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัย

จากผลการวิจัยพบว่า งานวิทยานิพนธ์ด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัย ส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ รูปแบบของ

การวิจัยเป็นการวิจัยทดลอง/พัฒนา มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา รองลงไปคือเปรียบเทียบความแตกต่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยส่วนใหญ่คือแบบทดสอบ รองลงไปคือแบบสอบถาม ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รองลงไปคือ การทดสอบที (t - test Dependent) ทั้งนี้วิทยานิพนธ์ทั้งหมด เป็นงานวิจัยระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในสถาบันอุดมศึกษา

จากผลการวิจัย มีลักษณะเด่น ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้เนื่องจาก เป็นไปตามข้อกำหนดเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดให้การจัดการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก เป็นการจัดการศึกษาที่เน้นการพัฒนาทฤษฎีและการค้นคว้าที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชา ต่างๆ โดยกระบวนการวิจัย เพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2549 : 21 - 24) ดังนั้นมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่นำความรู้ไปสู่สังคม เพื่อให้สังคมสามารถใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นมหาวิทยาลัยคือ Frontier of Knowledge หรือกล่าวได้ว่ามหาวิทยาลัยคือผู้นำทางสังคม เป็นจักรกลสำคัญในการสร้างบรรยากาศในการค้นคว้าวิจัยให้กับสังคมโดยมีการวิจัยเป็นพื้นฐาน (สุเมธ แยมหุณ, 2547 : 4)

จากผลการวิจัย มีลักษณะเด่นได้แก่ การวิจัยที่ศึกษาเป็นการวิจัยเชิงทดลองหรือพัฒนา งานวิจัยด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัยของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในสถาบันอุดมศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีรูปแบบเป็นการวิจัย ทดลอง/พัฒนา ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัตน์ สิงห์เวียง (2543) ซึ่งวิจัยสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาศึกษาศึกษาปฐมวัย ระหว่างปี พ.ศ. 2529 - 2541 ที่พบว่าระเบียบวิธีที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุดคือ การวิจัยเชิงทดลอง ข้อค้นพบจากการวิจัยลักษณะนี้ทำให้ได้ความรู้ใหม่ที่เป็นข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีโอกาสนำไปสู่การ

ประยุกต์ใช้ ตามความเห็นของ สุเมธ แยม์นุ่น (2547 : 7-8) ที่กล่าวว่า บทบาทของการวิจัยในมหาวิทยาลัยคือ วิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพื่อนำไปประยุกต์เพื่อประโยชน์ของสังคม

จากผลการวิจัย มีลักษณะเด่นได้แก่เนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์ที่ศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกี่ยวกับการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็ก

สำหรับเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์ที่ศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกี่ยวกับการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรัตน์ สิงห์เวียง (2543) ที่พบว่าวิทยานิพนธ์สาขาการศึกษาปฐมวัย ระหว่างปี พ.ศ. 2529 - 2541 ส่วนใหญ่ศึกษากับประชากรที่เป็นเด็กปฐมวัยอายุ 5 - 6 ปี เนื้อหาสาระที่ศึกษาโดยส่วนใหญ่คือการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และจากรายงานความก้าวหน้าการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย ปี 2551 - 2552 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552 : 12 - 13) ระบุถึงปัญหาของเด็กปฐมวัยไทยที่พบจากการวิจัยของกระทรวงสาธารณสุข ในปี 2550 พบว่ายังเป็นปัญหาด้านพัฒนาการ ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ดังนั้นลักษณะของเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์คงจะยังให้ความสำคัญต่อการศึกษากับการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กต่อไป

นอกเหนือจากเนื้อหาสาระด้านการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็กปฐมวัยแล้ว พบว่า เนื้อหาวิทยานิพนธ์ที่ศึกษาในลำดับรองลงไปคือ การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยตามลำดับ ทั้งนี้ เพราะการจัดการศึกษาปฐมวัยนั้นได้จำแนกมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อประเมินคุณภาพสถานศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ออกเป็น 3 ด้านคือ ด้านผู้เรียน ด้านครู และด้านผู้บริหาร โดยในด้านผู้บริหารนั้นจะครอบคลุมการบริหารในด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา และด้านวิชาการซึ่งหมายถึง การจัดหลักสูตรการศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549) ดังนั้นจึงมีวิทยานิพนธ์ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา

ปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยตามลำดับ แต่จากรายงานของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยด้านผู้บริหารในด้านการบริหารจัดการยังมีปัญหา และมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นว่ามีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุงสูงที่สุด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 122)

2. สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

จากผลการวิจัย มีลักษณะเด่น ได้แก่ วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมีจำนวน 10 เรื่อง และพบว่าส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้ สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 16) ทำให้มีการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ได้วิธีการหรือกระบวนการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรที่ชัดเจน ตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่น สามารถปฏิบัติได้ตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติการศึกษาและมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้เรียนตามที่ต้องการ ขณะเดียวกันสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รายงานความก้าวหน้า การจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยปี 2551 - 2552 ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักสูตรพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัยส่วนใหญ่ ขาดการบริหารการเชื่อมต่อหลักสูตร การบริหารจัดการหลักสูตรยังมีคุณภาพไม่เป็นที่น่าพอใจ ส่วนในด้านการประเมินหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพบว่า ยังคงต้องปรับปรุง ทั้งในเรื่องของวิสัยทัศน์ของหลักสูตร การจัดประสบการณ์และการสร้างการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการประเมินพัฒนาการเด็กของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : (9))

3. สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการเรียนรู้ / พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

จากผลการวิจัย มีลักษณะเด่น ได้แก่ งานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการเรียนรู้ / พัฒนาการของเด็กปฐมวัย เป็นวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย 4 ด้าน คือด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ - จิตใจ

ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

จากผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ / พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ที่มีการศึกษาเป็นจำนวนมากทั้งที่เป็นงานวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามนุษย์และการศึกษาของประเทศ เช่น การวิจัยเสนอรายงานประเมินผลการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย (3 - 5 ปี) โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2551) และรายงานความก้าวหน้าการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย ปี 2551 - 2552 โดยหน่วยงานเดียวกันในปี 2552 ทั้งนี้เพราะเด็กปฐมวัยยังเผชิญกับปัญหาด้านการเรียนรู้/พัฒนาการ ซึ่งสภาพดังกล่าวสอดคล้องกับผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ปีการศึกษา 2551 พบว่าเด็กปฐมวัยจากโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนใหญ่ยังมีความแตกต่างกันในพัฒนาการด้านต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : 109) เช่นเดียวกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัย โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ปี 2551 พบว่าการจัดการศึกษาปฐมวัยส่วนใหญ่ยังคงมีปัญหา โดยเฉพาะในด้านความสามารถของผู้เรียนด้านการวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ด้วยสภาพปัญหาดังกล่าว สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ให้ความเห็นว่า ผลการสำรวจโดยภาพรวมทั้งด้านพัฒนาการระดับสติปัญญา (IQ) และความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) พบว่า เด็กปฐมวัยไทยมีพัฒนาการที่ลดลงในทุกด้าน จึงต้องเป็นหน้าที่ของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันหาคำตอบหรือสาเหตุและร่วมกันแก้ปัญหาศักยภาพของเด็กปฐมวัยให้เพิ่มขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 104 - 105)

4. สถานภาพของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย

จากผลการวิจัย มีลักษณะเด่น ได้แก่ งานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่มีการศึกษาเกี่ยวกับพันธกิจ ความต้องการความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัย ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาปฐมวัย และปัญหาของการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้การศึกษาเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว จะทำให้สถานศึกษาได้รับทราบถึงปัจจัย ที่จะมีต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงาน และนำไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ แต่ทั้งนี้แม้จะมีการศึกษาในด้านการบริหารของสถานศึกษาดังกล่าวแล้ว แต่ยังไม่ครอบคลุมถึงมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และยังพบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของสถานศึกษาจากผลการประเมินการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พ.ศ. 2551 พบว่า การบริหารจัดการทั่วไปของสถานศึกษาปฐมวัย ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านไม่มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โครงสร้างการบริหาร ที่ไม่ชัดเจน ไม่มีคู่มือการปฏิบัติงาน ธรรมนูญโรงเรียน เทคโนโลยีและระบบข้อมูลสารสนเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 128) ดังนั้นการวิจัยด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานพัฒนาเด็ก จึงยังมีประเด็นที่ยังไม่ได้ศึกษาอีกจำนวนมาก

กลุ่มที่ 2 การจัดการศึกษาปฐมวัยของครูผู้สอน โดยศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู กระบวนการพัฒนาครู และความรู้ความสามารถที่ครู เนื่องจากความสำคัญของครูผู้ทำหน้าที่ในการพัฒนาเด็กโดยตรง เป็นผู้ที่จัดประสบการณ์ให้ได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ขณะเดียวกันครูยังมีบทบาทสำคัญในการเป็นต้นแบบให้กับเด็ก อีกทั้งยังมีความสำคัญในฐานะเป็นผู้ให้การศึกษาด้านการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กให้แก่ครอบครัว ชุมชน แต่ขณะเดียวกันพบปัญหาว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาปฐมวัยยังมีความ

แตกต่างกันในเรื่องของความรู้พื้นฐานในการพัฒนาเด็กตามที่ได้ระบุไว้ในนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550 - 2559 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550 : 14, 28 - 29) ที่ระบุปัญหาด้านการพัฒนาเด็กที่เกิดจากการขาดความเข้าใจเรื่องปรัชญาการพัฒนาเด็กปฐมวัยของบุคลากรที่ทำหน้าที่พัฒนาเด็ก และได้กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาที่มีมาตรการในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร สถานศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยให้เป็น "มืออาชีพ" และให้มีความรู้และทักษะเฉพาะทางเพิ่มขึ้น มีความสามารถในการเลี้ยงดูเด็กให้ได้มาตรฐานที่กำหนดไว้

กลุ่มที่ 3 การจัดการศึกษาปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ปัจจัยจูงใจที่ทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับโรงเรียน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนการสอน โดยเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างบ้านกับสถานศึกษา วิธีการทำงานร่วมกันนี้เป็นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในมาตรา 8 ที่ระบุถึงการจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และในมาตรา 9 (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 6-7) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการมีส่วนร่วมของการจัดการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับงานวิทยานิพนธ์ในช่วงที่ผ่านมาส่วนใหญ่ พบว่า ยังมีการศึกษาในเรื่องของการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองในส่วนของการให้ความร่วมมือในการจัดศึกษา ยังขาดการมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่นๆ ของสังคม ดังความเห็นของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552 : 116) ที่กล่าวถึงปัญหาพัฒนาการโดยภาพรวมของเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการลดลงที่มีปัญหาในส่วนของต้นทุนของชีวิต อันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมจากครอบครัว คุณภาพของผู้เลี้ยงดูเด็กที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงดูเด็ก ดังนั้นควรมีการศึกษาเรื่องของการมี

ส่วนร่วมในการลักษณะการให้ความรู้กับผู้ปกครองและสังคม เพื่อเป็นการร่วมกันจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลงานวิจัย เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ที่นำไปใช้ได้ คือ รูปแบบ (Model) การสร้างและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ซึ่งสามารถนำไปถอดแบบเพื่อพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการได้ หรือสร้างและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้สอดคล้องกับท้องถิ่น จากนั้นสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมการบริหารหลักสูตร และการใช้หลักสูตร

2. ผลงานวิจัย เกี่ยวกับการเรียนรู้/พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ที่นำไปใช้ได้ คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Model of Learning) จำนวนมากที่ผ่านการวิจัยด้วยวิธีการทดลอง ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

3. ผลงานวิจัย เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย ที่นำไปใช้ได้ คือ แนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย การจัดการศึกษาปฐมวัยของครูผู้สอน และการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยการมีส่วนร่วม และจัดทำเป็นคู่มือการดำเนินงาน (Work Manual) ของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน.(2545).

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.

คณะกรรมการอุดมศึกษา,สำนักงาน.(2549).**มาตรฐาน**

อุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง.

กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,สำนักงาน.(2552).

**รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ปี
การศึกษา 2549.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การ
มหาชน),สำนักงาน. (2549). **หลักเกณฑ์และ
วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่สอง (พ.ศ.
2549-2553.** กรุงเทพฯ : บริษัท จุมทอง จำกัด.

เลขาธิการสภาการศึกษา,สำนักงาน.(2550) **นโยบายและ
ยุทธศาสตร์การพัฒนเด็กปฐมวัย (0-5 ปี)
ระยะยาว พ.ศ. 2550-2559.** กรุงเทพฯ : ห้าง
หุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

_____. (2551). **รายงานประเมินผลการพัฒนา
คุณภาพเด็กปฐมวัย (3-5 ปี).** กรุงเทพฯ : บริษัท
เพลิน สตูดิโอ จำกัด.

_____. (2552). **รายงานความก้าวหน้าการจัดการ
เรียนรู้ระดับปฐมวัย ปี 2551-2552.** กรุงเทพฯ ;
บริษัท เพลิน สตูดิโอ จำกัด.

สุเมธ แยม่ม. (2547). **แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายและทิศ
ทางการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษา.** กรุงเทพฯ :
เครือข่ายวิจัยภาคกลาง มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่ม
รัตนโกสินทร์.

สุรัตน์ สิงห์เวียง. (2543). **การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับ
มหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย ระหว่างปี
พุทธศักราช 2529 - 2541.** วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.